

Experience of support for young people

Barbara Ostafińska-Molik

Jagiellonian University, Krakow, Poland

Ewa Wysocka

University of Silesia, Katowice, Poland

ABSTRACT

The article concerns the perception of support from various entities and educational environments received by adolescents who are diverse in terms of social functioning (youth with conduct disorders and youth properly adapted). The authors start with an assumption that the full social support has multiple functions; active help available in difficult situations and a reference point for the choices of selfestablishment amongst young people (living environment to support an overcoming developmental problems and life). The analysis of: basic support systems available to the young generation, family environment (mother, father, other family members), school (teachers and educators), peers (classmates) and other significant persons; show significant differences in terms of the perceived options of receiving support by adolescents with conduct disorder and those who did not manifest such disorders. In general, young people perceive family environment as the most supportive, then peer and then almost incidentally school environment. For the two contrasting groups, the most significant differences were found amongst socially maladjusted youth and properly adapted, when looking at the range of available support from family environment, then the school environment and other significant people. The support of their peer group turned out to be irrelevant when compared against each group. This allows to conclude that the process of deviation starts with the dysfunctional family environment. School may enhance this process, when unable to compensate for the earlier deficits of support in the family and from others – significant adults, and peer environment. The negative process can be deepened by reference to deviant peer groups.

Key words: youth, support, support systems, socially maladjusted youth, properly adapted youth.

Doświadczanie wsparcia spoiecznego przez młodzież

Barbara Ostafińska-Molik

Uniwersytet Jagielloński, Kraków, Polska

Ewa Wysocka

Uniwersytet Śląski, Katowice, Polska

STRESZCZENIE

Artykuł dotyczy sposobu postrzegania wsparcia ze strony różnych podmiotów i środowisk wychowawczych, otrzymywanego przez adolescentów zróżnicowanych pod względem funkcjonowania spoiecznego (młodzież z zaburzeniami zachowania i młodzież prawidłowo przystosowana). Autorki wychodzą z założenia, że wsparcie spoieczne pełni wielorakie funkcje, stanowiąc dostępną pomoc w sytuacjach trudnych, a także punkt odniesienia dla wyborów autokreacyjnych młodego pokolenia (środowisko życia wpierające pokonywanie problemów rozwojowych i życiowych). Analiza podstawowych systemów wsparcia, dostępnych dla młodego pokolenia: środowisko rodzinne (matka, ojciec, inni członkowie rodziny), szkolne (wychowawcy i nauczyciele) i rówieśnicze (koledzy z klasy) oraz inne osoby znaczące wykazała istotne zróżnicowania w zakresie postrzeganej możliwości otrzymania wsparcia przez młodzież z zaburzeniami zachowania i nieprzejawiającej takich zaburzeń. Ogólnie młodzież postrzega jako najbardziej wspierające środowisko rodzinne, w mniejszym stopniu rówieśnicze, zaś incydentalnie niemal środowisko szkolne. Największe różnice w zakresie otrzymywanego wsparcia wśród dwóch grup kontrastowych: młodzieży niedostosowanej spoiecznie i prawidłowo przystosowanej, wystąpiły kolejno w zakresie dostępnego wsparcia ze strony środowiska rodzinnego, następnie środowiska szkolnego i innych osób znaczących. Nieistotne okazało się zróżnicowanie postrzeganego wsparcia w obu porównywanych grupach otrzymywanego ze strony grupy rówieśniczej. Pozwala to postawić wniosek, iż proces dewiacyjny zapoczątkowuje dysfunkcjonalność środowiska rodzinnego; szkoła ów proces potęguje, nie kompensując wcześniejszych deficytów wsparcia w środowisku rodzinnym i ze strony innych, dorosłych osób znaczących, zaś środowisko rówieśnicze może ów proces dynamizować i pogłębiać, poprzez odniesienie do dewiacyjnych grup rówieśniczych.

Słowa kluczowe: młodzież, wsparcie, system wsparcia, młodzież niedostosowana spoiecznie, młodzież przystosowana spoiecznie.